

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Marci et Iohannis evangelii editam -
Cod. Aug. pap. 6**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XV

[urn:nbn:de:bsz:31-84699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84699)

didit deum Sed si dicat credi que cre-
dendum Sicut dicit unus quisq; oculis suis
se credidisse non tamen ipsa est que in nobis con-
firmatur fides sed opus rebus que videntur agere
in nobis ut ea credantur que non videntur
Illud itaq; dicit cum factum fuerit quod cum pro mor-
tem visum carnis videntem et ad vitam as-
cendentem Quis visus fuerant credidit quod
ipse esset populus filius dei qui hoc potuit
et facere et predicare antequam facere Cre-
ditur autem hoc non fide noua sed aucta aut
certe cum mortuus esset de facta cum resurrex-
isset res facta **hylar. xv. de tm. Glorie ad**
resurrexerunt mita qmuis subiecit dicens
Nam non multa loquar vobiscum **Reda** sed
hoc dicebat quoniam iam instabat tempus ut
prehenderetur ad mortem et traditur Ve-
nit enim princeps huius mundi **Aug.** Quis
visus dicitur Non autem creatus sed pater
princeps est dicitur Unde aptus cum dixisset
Aduersus rectoris mundi spem vero op-
positus quid dixisset mundi cum subiecit
tenebrarum hanc et hanc impiorum Et tunc
non habet quicquam Quis nec cum patre deus
veniat nec eius carnem de patre progre-
ssus peperit Et tamen ei dicitur Cur
ergo moreris si non habes peccatum tu de-
betur mortis supplicium quoniam subiicit
Sed ut cognoscat mundus quia diligit patrem
et sicut mandatum dedit michi propter
factum. Surgite cum hinc. Disturbet
enim disturbantibus loquatur. Simus autem
dixit ad illud locum unde fuerit tradendus
ad mortem qui nullum habebat meritum mortis
sed habebat ut moreretur mandatum patris. **Aug.**
contra Iulianum Quis autem voluntaria et
precepto patris obediens est filius nec est
hominibus dominus dominus sed imperator quoniam
patris precipientis et filii obediens. hinc acci-
dit quod populus non tantum deus est quod non est illis
est pater sed homo contra quia non maior est pater
Aug. Vel hoc quod dicit Surgite cum hinc
hinc Principium est altius sine Conse-
quens enim erat eos formidare et a tempe-
re alaco in villa manifeste existentes

Et enim moris profunda erat et erat quod sequens
eos non attendere huius quod dicebant. sed semp-
terit voluit oculos et ymaginari eos qui ag-
gressus erant eos et maxime audientes
Ad huc modum voluit sum Quia igitur
hoc et huius audientes turbabant ut mor-
capiendi dicit moris eos in locum alium ut
estimantes se incaute esse cum ois de reliquo
audiant magna enim dogmata erant audi-
tur **Capitulum xv.**

Bo sim vitis vera
10 hylar. xv. de
trinitate. Ad consummationem
de corpore passionis
sacramentum per dilectum
efficiendi mandata pa-
trerni festinat colu-
gens corpore in as-

sumptum stam misterium pandens per
qua ei tanquam vitis in palmis et essentia
adicit Ego sum vitis vera **Aug.** Sed
idem hoc dicit quod est caput ecclesie visus
in membra eius. homo populus christus unus
quippe non sunt vitis et palmis Sed dicit
dicit Ego sum vitis vera Nam ut ad
debet vera ad eam vitam retulit Unde
ista similitudo translata est. Sic autem dicit
vitis per similitudinem non per speciem sicut
agnus eius et terra huius. Ut magis ipsa
sunt vera copulatus dicitur ista similitudo
Sed dicens Ego sum vitis vera Ab illa
se disternit cum dicit Quis quia est tanquam
tudinem vitis aliene Nam quo pacto est
vitis vera quod copulatus est ut faceret vna
fecit ac primas **hylar. xv. de tm.** Sed
acorpore huius humilitatis assumptum forma
patris paternae maiestatis alienans agros
lam patrem curiosum huius vitis videtur di-
cens. Et pater meus agricola est **Aug. de**
Abie dicit Colma enim deum et colit nos
deus Sed nos sic colimus deum ut non
est meliorem faciamus colimus enim deum ad-
vando non arando Quis autem ille nos colit
meliores nos reddit. Cultura apud est
nos quod non cessat ubi solus extirpare
mala semina de cordibus huius apud cor-

mem tamquam aratro firmo plantare sed
 proceptorum expectare fructu pietatis **Cr**
ps. Et quid opus sibi sufficit discipuli
 vero multo indigent agricole auxilio **ps**
 de vitis mecum dicit. sed de palmis cum
 subdit. omnes palmitem i me no ferete
 fructu tollet eu. fructu aut hic vitam
 occulte in simiat andes q sine opibus no
 pot aliquis ee in eo **holac** **ps** **De** **sc** **nta**
In **vitales** **aut** **et** **in** **feraces** **palmite** **de**
scans **de** **quibit** **ar** **suos**. **Cr** **ps** **Et**
 quid caa qui ovalde otuosi se indigent
 agricole opere adiugat **Et** **omnes** **qui** **fert**
fructu **purgabit** **eu** **ut** **fructu** **plus** **affe**
rit **h** **ec** **dicit** **pro** **ter** **tribulacione** **coru**
q **time** **induciant** **andes** **q** **temptacione**
fortiores **eos** **facebant** **Sicut** **et** **pur**
gare **h** **e** **ar** **ca** **made** **palmite** **cu** **mag**
germinare **facit**. **Augustinus** **Quis** **est**
aut **in** **hac** **vita** **se** **muda** **ut** **non** **se**
mag **mag** **q** **mudanda** **ubi** **se** **divina**
q **peccati** **non** **h** **em** **nos** **ap** **os** **sed** **uama**
amudat **itaq** **mudas** **h** **e** **fructuosos**
ut **tanco** **sint** **fructuosos** **quos** **se** **mudi**
ores **Sec** **dm** **ho** **ergo** **vitas** **e** **opus** **q** **aut**
pe **maior** **me** **e** **Sec** **dm** **id** **aut** **q** **aut**
Ego **et** **pe** **vn** **u** **stima** **et** **ipe** **agricola** **e**
no **talis** **quales** **se** **qui** **op** **m** **scus** **spando**
exhibent **misteria** **sed** **talis** **ut** **det** **e**
mitis **scus** **meremtu** **vn** **at** **mus** **ca** **se**
ipm **mudatore** **palmite** **ondit** **dicens**
nam **vos** **mudi** **ep** **ps** **sermone** **q** **locut**
sini **coru** **Ecce** **ipe** **mudator** **e** **palmite**
q **e** **agricole** **non** **vitis** **offlau** **sed** **quare**
non **aut** **audi** **ep** **ps** **pro** **ter** **bap** **tm** **quo** **ab**
luti **ep** **no** **nisi** **quia** **et** **maqua** **vb** **id** **mudat**
de **ca** **he** **verbu** **et** **q** **e** **ap** **nisi** **ap** **ant**
vb **um** **ad** **elemen** **se** **fac** **m** **unde** **ista**
tanta **vitis** **aq** **ut** **corp** **q** **tangit** **et** **cor** **ab**
luat **ipe** **facite** **vb** **o** **non** **quia** **de** **sed** **q**
ardit **Nam** **ip** **o** **vb** **aliud** **e** **pm** **us** **tran**
sens **aliud** **vb** **is** **in** **manes** **hoc** **vb** **id** **fidei**
tm **valet** **metta** **dei** **ut** **p** **ipm** **ardente**
offentem **inducen** **em** **tingent** **mudat** **i**
fantem **pm** **us** **ard** **no** **valentem** **Cr** **ps**
Vel **dicit** **audi** **ep** **ps** **ser** **q** **lo** **su** **v**

v mentem lumen doctrine iam suscipitis et a
 iudicio errore eruti estis **et** **ante** **me** **ut**
Cr **ps** **Quia** **ia** **mudas** **eos** **dixit** **q**
 sermone que locutus fuerat eis docet q
 oportet dereliquo mapece caq ab eis p
Et **id** **dicit** **ante** **me** **et** **ego** **i** **uobis**
Augustinus **Non** **eo** **no** **illi** **in** **ip** **o** **scit** **ipe**
 nullis **vn** **u** **q** **em** **pr** **ad** **et** **non** **ip** **o** **sed** **illu**
ita **se** **qupe** **mvite** **palmite** **ut** **viti** **non**
conferant **sed** **inde** **accipiant** **vn** **conu** **ant**
ita **vero** **vitas** **in** **palmite** **ut** **vitali** **a**
limentu **sub** **in** **stret** **eis** **non** **simat** **ab** **eis**
at **p** **hor** **ut** **manente** **in** **se** **hrent** **ipm**
et **manent** **in** **ip** **o** **discipulis** **pd** **et** **vn** **u**
q **non** **ip** **o** **unde** **subdit** **Sicut** **palmes**
non **pe** **ferre** **fructu** **ap** **ip** **o** **in** **st** **man** **se**
mvite **se** **nee** **vos** **in** **me** **man** **se** **fructu**
aragna **gr** **amendacio** **corda** **in** **st** **ant**
huc **luc** **ora** **obstruit** **sup** **bo** **re** **none** **huc**
resistit **vita** **ad** **bona** **opera** **facienda**
deu **sibi** **no** **nitu** **putantes** **non** **as** **er** **co**
res **sed** **pur** **gato** **res** **lib** **ar** **bu** **ay** **Qui** **et**
a **se** **m** **ip** **o** **fructu** **ep** **miat** **ferre** **in** **vite**
no **e** **qui** **in** **vite** **non** **e** **in** **ip** **o** **no** **e**
Qui **in** **ip** **o** **no** **e** **ip** **o** **no** **e** **Alth**
mus **ad** **me** **em** **fructus** **boni** **op** **is** **ab**
illa **radice** **no** **predit** **qui** **nos** **sua** **gr** **o**
liberavit **et** **suo** **auxilio** **p** **ue** **hit** **ut**
fructu **plus** **affere** **valerem** **vn** **tu** **re**
perice **et** **sup** **io** **re** **coplanata** **subdit**
Ego **sum** **vitis** **et** **ip** **o** **palmite** **Qui**
manet **in** **me** **ardendo** **obediendo** **per**
suadendo **et** **ego** **meo** **illudendo** **sub** **lei**
endo **ps** **uerencia** **dando** **hic** **et** **non**
alius **fert** **fructu** **fm** **multu** **Augustinus**
sed **ne** **quis** **quid** **putaret** **saltem** **quid** **ali**
quid **fructu** **posse** **a** **se** **m** **ip** **o** **palmite** **se**
Quia **sine** **me** **nicil** **potestis** **face** **no**
aut **par** **o** **potestis** **face** **q** **ip** **o** **palmes** **i**
ante **man** **se** **et** **an** **o** **it** **de** **radice** **quic** **lib**
fructu **a** **se** **m** **ip** **o** **non** **pe** **ferre** **om** **nia**
aut **ip** **o** **vitis** **no** **est** **nisi** **homo**
est **tu** **ip** **am** **gr** **o** **palmite** **no** **pe** **beret**
nisi **ca** **de** **et** **Cr** **ps** **unde** **ergo**
flui **no** **mm** **q** **pe** **con** **ferente** **ad** **discipulo**

paracioni Nam p̄r quidem p̄uegat ap̄e
hanc nisi tenet q̄ facit palmetes fructificas
Sed tamen et purgare filij m̄ritu e esse
et manere in radice e p̄r̄s qui genuit s̄
magnū quidem dampnū e nichil posse fa
cere v̄m non usq; ad h̄c p̄r̄s p̄r̄s
producit s̄mone dicens Si quis t̄ me nō
manserit mittetur foras sicut palmetes .i.
agricole non poterit m̄m. et arestat
hoc e si quid habet aradite amittet. de
indatilis eius auxilio et vita. Et colliget
eum **Alchimis** aressores angeli. et migne
eternū s̄r̄ mittent et ardet **Augustinus**
lingua em̄ aris tanto p̄ otēptibilia ora
p̄ m̄vite non manserit. q̄nto gloriosiora
p̄ manserint v̄m̄ op̄ duobus palmeti con
gruit aut vitis aut ignis Si m̄vite nō
e migne erit **Crissostomus** Deinde ostendens
q̄ e manē meo subdit Si manseris t̄
ine et ūba mea in vobis man s̄r̄ me qd̄
atq; volūtas p̄ccatis et sic vobis s̄r̄
em̄ que p̄r̄ op̄ta q̄ntōm q̄nt **Aug** Tunc
em̄ p̄ dicenda verba eius in nobis manē
q̄nt facta q̄ p̄cepta et diligim̄ q̄ p̄m̄s̄
Q̄nt aut verba eius manent in memoria
nec m̄vunt̄ in vita nā op̄ta palmetes
m̄vite q̄ vitam nō accubunt̄ op̄ radice Q̄
aut velle p̄nt manendo in palmetes n̄
q̄ alienū est a salute illud quippe volum̄
q̄ sim̄ in op̄o et aliud volum̄ q̄ sim̄
ad huc in hoc sculo De mansione aut
huius sculi nobis atq; subrept̄ ut potam̄
h̄c quod nob̄ nō exp̄dit̄ n̄ nescim̄ Sed
absit ut faciat nob̄le s̄ manē in op̄o qui
non facit q̄nt potam̄ n̄ q̄ exp̄dit̄ nobis
ad verba aut̄ eius p̄tinet̄ d̄s p̄r̄ m̄. Ab
huius aris v̄bis p̄r̄s nō recedam̄
p̄ccatis m̄is et q̄ p̄ccatis s̄r̄ nobis
Q̄nt h̄c cl̄ificatus e p̄r̄ **Crissostomus** ostendit
supra d̄s q̄m̄ qui eis m̄p̄diant̄ ardet̄
non manētes in op̄o. Deinde ostendens q̄m̄
ip̄i m̄ op̄o in galibus erunt ita s̄ ut multū
fructificent̄ d̄r̄ in hoc cl̄ificatus e p̄r̄ meq;
ut pl̄m̄ fructū afferatis q̄ d̄. Si ad gl̄ia
p̄ccatis p̄tinet̄ q̄ vob̄ fructificatis nō otēpt̄

net gloriam suam Qui aut fructū facit
ille e discipulus x̄pi. Unde subdit **Crissostomus**
efflaami mei discipuli **Thophilus** fructus a
ap̄t̄o p̄ gentes q̄ p̄ corp̄ doctrinā asserit̄
p̄ fida. nec non ad dei redact̄ p̄ gl̄ia
Augustinus Sicut em̄ gl̄ificatus. sicut gl̄i
ficatus dicitur op̄o nō ūbo ḡr̄o v̄r̄o
translat̄ e d̄r̄. h̄c ḡr̄o latine gl̄ia
est. Q̄nt t̄o q̄ memoranda p̄tenti ne h̄c
m̄e gl̄ie tribuam̄ ~~et nō m̄ h̄c nō n̄~~
t̄ h̄c op̄ nobis ip̄s h̄c am̄ eius e em̄
gl̄ia et t̄o in hoc nō n̄. sed eius e gl̄ia
a quo em̄ faciem̄ fructū n̄ ab illo cuius ḡr̄
p̄uenit nob̄. Unde sequit̄ Sicut dilexit
me p̄r̄ et ego dilexi vob̄. Ecce v̄m̄ p̄
nobis bona op̄a. Nam unde nobis essent
n̄ quia fides p̄ dilect̄m̄ operat̄. V̄m̄ aut̄ di
ligem̄ nisi p̄r̄ diligem̄. Q̄nt aut̄ ait
Sicut dilexit me p̄r̄ et ego dilexi vob̄. Non
equalitatem nō ostendit̄ m̄ et sic. sicut e
p̄r̄s et ip̄s. sed gr̄m̄ qui mediator e d̄i
et h̄m̄ homo x̄pius d̄s arduat̄ quip̄
pe am̄m̄ cū d̄r̄ diligit me p̄r̄ et ego
vob̄ **Crissostomus** Si igit̄ p̄r̄ amat vob̄ t̄o
fidei s̄ gl̄ia e p̄r̄s fructificat̄ De
inde ut non pigros eos faciat subdit
arante m̄dilat̄ mea Qualiter aut̄
hoc erit ostendit̄ subdens Si p̄cepta mea
p̄nauit̄is in dilect̄e mea **Augustinus** q̄nt
ambigat̄ q̄ dilact̄ p̄cedit̄ obsequentiā p̄c
ceptat̄. Unde em̄ p̄cepta fuer̄ nō h̄c
qui non diligit̄. Q̄nt ergo h̄c ait ostendit̄
non v̄m̄ dilact̄ ḡnetur. sed v̄m̄ m̄c̄ ut nō
se fallat̄ dicendo q̄ cū diligit̄. sed eius p̄
cepta non fuer̄. Quia aut̄ qd̄ dicit̄ ar̄
ante m̄dilat̄ mea. nō appet̄ quā dicit̄
dilat̄m̄ v̄trū qua cū diligit̄. an q̄ ip̄s
nos diligit̄. Sed ex v̄bo sup̄r̄i d̄m̄st̄
dixerat̄ quippe Et ego dilexi vob̄. Et
ot̄m̄o subicit̄ arante m̄dilat̄ mea. Illa
ergo qua diligit̄ eos quid e ergo ar̄
te m̄dilat̄ mea nisi manente in gr̄a mea
Et quid est. Si p̄cepta mea p̄nauit̄is
manebitis m̄dilat̄ mea nisi op̄ h̄c p̄r̄
q̄ m̄dilat̄ mea qua vos diligo manet̄

si mea precepta seruat. Non ergo ut nos
 diligat precepta eius seruare non possimus
 hoc e' gratia q' huiusmodi patet superius later
 Sed quid illud e' quod adligit. Sicut et
 ego p'ris mei precepta seruaui et manco i' eo
 dilectio. Vtq' hic cum dilectio p'ris intelli
 gi voluit qua' ad diligere p'ris. Sed magis
 et hic gra' intelligenda e' qua' pater diligit
 filiu' sicut gra' e' qua' nos diligit filius cu'
 sumus nos filij gra' non natura. Vnguentu'
 aut' natura non gratia. An h' e'ca' i' ipso
 filio ad hanc referendu' e'. Ita pater Na
 dicendo Sicut dilectio me p'ris et
 ego dilectio a'us gratia' mediocis. Ondit
 anduacur aut' dei et homi' non magis deo
 sed magis homo e' xpus i' h'us h' igit'
 ite' possimus dicere q' ad nam' dei no' p'
 tincat h'ua' na' ad p'ria' cu' filij dei p'
 gram p'rius qua' nulla e' maior. nulla
 p'rius equalis. Neq' cu' illam suscepit
 ulla homi' m'ra' aut' a'ia' cepit. **Alth**
mi. Que aut' precepta dixit copone' apte
 dicens xpus facta' e' obediens p'ri' usq' ad
 mortem mortem aut' crucis. **Crisp.** De
 inde qua' futura passio et tristitia. Vba in
 traxerunt. **Aug.** e'unt corp' locu' subitit
 h' locu' p'm vobis ut gaudiu' meu' in
 vobis sit et gaudiu' v're implat. q' d.
 et si mandat tristitia hanc affectu' ut
 ad finem veniat gaudiu'. **Aug.** **Ad**
 e' gaudiu' xpi in nobis nisi q' dignat' gau
 dice de nobis. Et q' e' gaudiu' n'ri q' dicit
 implend' n'ri' e'us h'ic consuetu'. Gaudiu'
 aut' ia' ipse p'fectu' de nobis habet. q' n'
 nos p'cedendo et p'cedendo gaudebat
 sed illud gaudiu' in nobis erat qua' n' nos
 in quibus e' possit caritas. Cepit aut' e'
 in nobis q' n' vocauit nos. Et h' gaudiu'
 n'ri' m'co diam' quo nos h'ic facta' sumus
 q' m'coat' in fide renascenat' implend'
 in p'rio resurgenat'. **Thophil.** Quia produxerat q' si manda
 ta mea custodieris tunc in me p'manebi
 tis. h'ic dicit q' mandata ob seruare oport
 rat dices h'ic e' p'ceptu' meu' ut di

ligatis mutem. **Greg.** Cum aut' amica
 sicut eloquia d'm sit sint plena p'ceptis q'
 e' q' dicitur q' de spali mandato h'ic dicit
 nisi qua' am' mandatu' de sola dilectio e'. et
 omnia vni p'ceptu' s' Quia h' p'cipit in sola
 caritate solidat'. Ut cu' multi arboris rami
 ex vna radice p'dant. Sic multe virtutes
 ex vna caritate generant'. Nec h' alij vi
 uentibus homo op'is si non manet in
 radice caritatis p'cepta ergo d'mta et multa
 p' p'duocantem op'is et vni iudice carit'
Augustinus. Vbi ergo caritas e'. q' possit
 deesse vbi aut' non est. q' q' possit
 p'desse d'p'mentur aut' q'ra dilatas ab ea q'
 se mutem diligunt homines sicut homines
 vnde adu'ert e' Sicut dilectio vob'. Ut q' e'
 nos dilectio xpus nisi ut possimus cognate
 cu' xpo. Ad h' ergo et nos mutem dilige
 mus ut dilectio n'ram distenciamus acced' q'
 non ad h' se mutem diligunt q' nec diligit
 Quia aut' p' h' h'ardu' deo diligit ipi se
 diligit. **Greg.** Vna aut' et summa e'
 p'bas caritatis si et ipse diligit qui adu'
 fat. Nam et ipa' v'itas et caritas paribula
 sustinet. et cu' ipis suis p'fectibus af
 fectu' dilectio impendit dicens p'ri' ignoste
 illis q' n'q' q' fa. Quia dilectio summa ex
 p'mit caritatem hanc dilectio nemo habet
 ut n'ram suam ponat quis p' amas suis
 a'ori p' inimicos deo' venat et in po
 stulo p' a'iam p'amias dicebat. ut no
 bis ostendet qua' cu' diligendo lucos face
 denimias possimus e'ca' ipi amici s' qui
 p'fectu' **Augustinus.** Quia ergo superius dix
 erat h' e' p'cep' m. ut dil. mutem sicut
 dil. vos. sit ex h' consequet' q' idem
 ioh'ce' m'pla' sua d' ut que admod' vob'
 p' nobis a'ia' sicut ponit sit et nos debet
 a'us p'fibus ponit h' m'co' a'ientia dilectio
 fecerit id admod' p' non sit eos q' me
 moram q' admod' alios ut e'ca' p'is o
 rem q' sed magis ut corp' vestig' h'ic
 am'co' Talia em' suis s'ibus exhibunt
 qualia se d'm m'ca' p'it' accipietur. **Greg.**
 Quia v'is tranquillitatis t'p'e' n' dat

¶ Deo tuncam suam qualiter in p[er]secu[ti]o[n]e
datus est. autem sua dicitur ergo caritatis
ut inuicem sit in p[er]batione m[er]it[um] p[er] mag[is]
manu[m] quillitica. **Augustinus** viij. **De t[er]mi[n]i**
¶ Quia autem eadem q[ue] caritate d[omi]ni p[ro]mittit
q[ue] diligamus. sed de[us] p[ro]pter de[um] nos autem
et p[ro]mittit p[ro]pter de[um] d[omi]ni ergo duo sunt
p[ro]cepta in quibus tota lex pendet et
p[er]fecta dilata de[us] et p[ro]mittit n[on] in m[er]ito p[er]m
q[ue] p[ro]mittit p[ro] v[er]o q[ue] om[n]i ponit. q[ue] qui di
ligit de[um] consp[er]it et ut faciat q[ue] q[ui]
p[ro]mittit de[us] consp[er]it est ergo ut
p[ro]mittit diligit. quia et h[ic] p[ro]mittit de[us]
Unde et hic sequit[ur]. Vos amici mei est
si faciat q[ue] p[ro]mittit vobis **Greg[orius]** xxvij.
max[imus]. Amicus quippe q[ui] a[n]i[m]a[m] custodit di
v[er]i n[on] in m[er]ito qui voluntate de[us] custodia
in p[ro]ceptis illius dicit[ur] eius amicus
vocatur. **Augustinus** magna dignitas cu[m]
filius bonus est non possit nisi p[ro]cepta
d[omi]ni sui hinc amicos suos voluit intelligi
Unde boni serui p[ro]mittit p[ro]mittit. p[ro]mittit
et et filius et amicus qui filius et bonus
Quis autem intelligat sim[il]i[ter] et filius et ami
cu[m] et filius bonu[m] cu[m] subdat. Nam non
dicam vos seruos q[ue] seruus nescit q[ue]
faciat de[us] eius. Ita ne autem serui n[on]
erunt q[ui] boni serui sum[us]. Nunq[ui]d seruos
suo bono et p[ro]mittit de[us] eius n[on] de[us] sua
p[ro]mittit p[ro]mittit. Sed sicut et d[omi]ni timore
se ducit p[ro]mittit p[ro]mittit. Et timor q[ue] p[ro]mittit
caritas mittit foras. In quo et caritas p[ro]mittit
simul foras cu[m] ip[s]o timore mittend[um] et
et alius timor castus p[ro]mittit in p[ro]mittit
p[ro]mittit. Ad p[ro]mittit ergo p[ro]mittit p[ro]mittit in
t[er]ribat d[omi]ni dicens. Nam non dicam vos
seruos. q[ue] filius nescit q[ue] faciat de[us] eius
Non ille itaq[ue] seruus ad timore p[ro]mittit
castu[m] cu[m] dicit. Euge sue bone m[er]ita in
gaudiu[m] d[omi]ni tui sed ille filius p[ro]mittit ad
timorem foras acuitate mittend[um] de quo
alibi dicit[ur]. Seruus non manet in domo
m[er]itu[m] filius autem manet in domo d[omi]ni

itaq[ue] dedit p[ro]mittit filius de[us] fia[re] ut in me
no[n] serui. no[n] serui esse possunt h[ic] d[omi]ni facia
sim[il]i[ter] h[ic] filius ille nescit qui nescit q[ue] faciat
d[omi]ni eius et cu[m] alig[is] boni facit sic extollit[ur]
q[ue] h[ic] ip[s]e faciat non de[us] eius et in se non
m[er]ito gloriatur. Sequit[ur]. Vos autem dicit[ur] a
micos quia am[ic]i quecu[m]q[ue] audiu[er]it ap[er]te meo
nota facta vobis **Th[eo]ph[il]o** q. d. Seruus
no[n] nouit consilia d[omi]ni Vos autem ad ami
cos reputem serua[m] mei vobis caritatem **Aug[ustinus]**
Quo autem pacto intelligat[ur] sim[il]i[ter] ad cu[m]
nata facta p[ro]mittit discipulis quecu[m]q[ue] audiu[er]it ap[er]te
cu[m] p[ro]mittit multa non dicit[ur] ad. quia sicut mo
cos portare non possit. Sed om[n]ia se nota
facta p[ro]mittit discipulis dicit[ur] q[ue] se nouit nata et
facta in illa plenitudine de qua dicit[ur]
ap[er]te. Time cognoscam sicut et cognosca
sim[il]i[ter] Sicut em[en] in m[er]ito caritatem et si
lucem autem suam cop[er]ecamus. Ita om[n]i no
triam q[ue]cu[m]q[ue] vngentis audiu[er]it ap[er]te fu
turum **Greg[orius]**. Vel om[n]ia q[ue] audiu[er]it ap[er]te
¶ Nota si voluit seruus suus se gaudia
in terra caritatis et festa sup[er]ne p[ar]te q[ue]
m[er]ito caritatis m[er]ito p[ro]mittit. In a
moris m[er]ito d[omi]ni em[en] audita sup[er]na co
lestia amamus amata in nouissima quia
amor ip[s]e notitia et om[n]ia ergo eis no
ta facta quia a[n]i[m]as de p[ro]mittit et in m[er]ito
amoris sim[il]i[ter] facibus ardebat. **Greg[orius]** vel
om[n]ia dicit[ur] quecu[m]q[ue] eos audire p[ro]mittit
p[ro]mittit autem q[ue] dicit[ur] se audire audire q[ue]
m[er]ito alium loquit[ur]. sed que p[ro]mittit **Greg[orius]**
¶ Sed quisquis ad hanc p[ro]mittit dignitate
ut amicus de[us] vocetur dona q[ue] p[ro]mittit sup[er]
se non suis m[er]itis tribuat. Unde subdit[ur]
Non vos me elegistis sed ego elegi vos
Greg[orius]. Sed quisquis ad hanc p[ro]mittit dig
nitatem **Augustinus** h[ic] et in effabili
gr[ati]a aliud em[en] caritatis q[ue] p[ro]mittit non du[m]
elegimus nisi iniqui et p[ro]mittit. Nos ei
credideramus in cu[m] ut eligeret nos. Na[m]
si credentes elegit dignentes legit h[ic]
certe vacat vana illor[um] r[ati]o qui deo nos
nos dicit[ur] electos in m[er]ito caritatis
quia p[ro]mittit nos de[us] p[ro]mittit bonse

non sapim nos factus bonos. Quia si ipse
 nos elegisset quia futurus bonus et proficeret
 simul etiam proficeret quod cum nos fuissimus p'us
 clari. Non enim aliter possumus esse boni nisi
 forte dicendus est bonus qui non eligit bonum
 Alud ergo elegit in non bonis. Non est
 ut dicitur in electus sum quia iam crederetur
 Et cum crederetur in eum iam elegit eum. Nec
 eundem. Antequam crederetur iam bona opa
 bar. Ideo electus sum. Alud est boni opus
 an fidem alud ergo dicitur sumus nisi quia
 mali carum et dea sumus ut boni p' gratia
 nos eligentis. **Augustinus de p'destina-**
tionē sanctorum. Electi sunt itaque an mundi q'
 factum ea p'destinate in qua deo sua fuerat
 facta p'suit. Et autem de mundo et vobiscum
 qua deus id quod p'destinavit implevit. Quos
 enim p'destinavit hos et ~~implevit~~ vocavit.
Augustinus sup' p. Et videte quod admodum
 non eligit bonos sed quos eligit facit
 bonos. Nam sequitur. Et postea vos ut caris
 et fructus afferatis. Hec est fructus deo
 iam dixerat. Sicut me melius p'o. fa. spe
 et via in qua nos posuit ut carius. **Aug**
m. om. Postea ergo vos ad gratiam plancia
 ui. ut caris volendo quia velle iam nie
 te ire et fructus afferatis. operando
 Qualem uero fructus afferre debeant
 subditur. Et fructus v'o maneat. Sicut et
 quod p'om p'ens scilicet laboramus v'is
 usq' ad mortem sufficit. Arare natiq' metter
 venio fructus nri laboris absedit. Quod
 p'eterna vita agit. etiam post mortem fuerat
 Et tunc aperit manit. ai laboris carnalium
 fructus tunc non videt. Tales ergo fructus
 operum sui manent qui ai mors timera
 in timant. ipi opordiu amore sumant. **Aug**
 dilectio ergo est fructus in qui nri est in de
 stois non dui in p'etate et q' de p'ido p'
 tunc p'eternis in noie congenti filij dat
 nobis pater. Unde sequitur. Et p'at' q' p'aci
 tis p'at' in noie meo det volus. Hec
 p'eternis in noie p'aliatois p' p'et' ad
 rom saluas. Hec mando. **Aug**
 dixerat d'ns postea vos ut caris et
 fr. affe. Caltas aut fructus in est de h'

utaq' fructu mandans nobis dicit h' mando
 uobis ut diligatis invicem. Unde et aptus
 fructus in quid spiritus caritas. Et deinde cetera
 tamquam op'ita capite exorta et religata
 atque interjecta ita q' sit dilectio sepe q'me
 dat tamq' pla p'cipienda sit sine qua no
 p'nt p'desse cetera bona et que p' h'ri p'ne
 ceteris bonis quibus homo efficitur bonus. **Crif**
 Vel aliter. Continua d'xi q'm aiq' mea
 p'vobis pono et qui p'mus vobis elegi. Hec
 h'c amia non opprobrians d'xi sed ad di
 lationem vob' inducens ut diligatis invicem
 Deinde qua p'p'etiam p'ati et a multis me
 bris opprobriari diffidit erat. addidit q'
 sequenter quod no p'dole sed et letari
 oportet. Unde sequitur. Si mundus vos odit
 scitate quia me p'orem vobis odio h'nt
 q' d. Sicut h'c d'xi sed p'p' me p'acem
Augustinus. Sicut enim se nebrum sup' d'xi
 ex tollunt. P'caus est meo p'pe si non vob'
 mundi odiu sustinere ai carpe p'dilectio aut
 p'acenter debemus cetera mundi odiu sustine
 re. ~~Unde sequitur. Si de mundo p'p'et' nri~~
 t' em. ut vos odit quos ceteris nolle q'
 diligit. Unde sequitur. Si de mundo p'p'et'
 mundus quod sui erat diligeret. **Crif**
 Quia enim p'pter p'om p'ati non d'ni e
 rat sufficiens mitigationis ai. illa cura
 d'missa hanc adiecit ostendens q' h' est
 v'itatis argumtu amido odio h'nt. Un
 dolere oportet si amido diligem h'c a
 est malicie me ostia. **Augustinus.** P'om
 uer se aut h' dicit cetera. q'm p'mu noie
 mundi appellat. Sicut et illud. Deus erat
 in p'p'is mundi reconcilians sibi totus q'
 mundus cetera est. et totus mundus odit cetera
 arundis igit' odit mundum. in inimicis recon
 ciliatu in p'natus mundum. Queri p' cetera
 si cetera mali facit p'p'et' malis. Sicut
 impij reges et iudices ai sunt p'p'etores
 p'p'is v'it' et homicidas et adulteros p'ime
 bat. q'is intelligend' est q' d'ns ait. Si de
 mundo essetis mundus quod sui est dili
 get. nisi quia mundus est in eis a quibus
 talia scelera p'imit' et mundus est cetera
 a quibus diligunt' arundis igit' odit q' sui

est opca pte homi. qua steldas nocet. et
diligat quod suu e opca pte qua ipis fauet
Si ead queratur quid se dilgat mudo qui
odit mudu redemptores diligit utiq falsa
dilectioe nan vera qm qd ei nocet hie dili
git. odit nam diligit viciu. unde et nos
phibem diligare m illo quod ipse diligit. et
lubem diligare. quod ipse odit m se ipse. Vi
cu quippe diligare m illo phibem. iubemur
qz nam. Ut aut de hoc ~~mudo~~ mudo dap
nato non ead est p. inde non mris suis
quos nulla bona pcessant opera no nara
q tota fuerit m ipa radice viciata. sed
gra. unde sequit. Alia vero de mudo no
estis sed ego elegi vos de mudo ptea odit
vos mudo. **Grego sup ex. d. iij.** Na p
uctis derogatio vite me appluac est
quia iam ostendit nos aliquid iusticie hie
si illis displicere incipimus qui non placent
deo. Nemo em pe muna eade q re omph
dno atq eius hostibz grauis existit. Nam
se deo amari denegat. que eius placent. i.
micos. et m mris vilitate qstabit. qui eade
vilitate m mris subiugabit. **Augustinus** So
hortans aut dno suos suos ad mudi odia
pferenda pacente nullu eis maus et meli
quod de se ipis pmit exemplu. unde sequit
memoratae pmonie mei que ego dixi vob
Non est plus maior dno suo. Si me p se
cui se et vos psequit. Si sermone meo
suavit et vrm suabit. **Glosa.** i. ob
suavit ut calumpnarent quora illud ob
seruabit pcedit iupad **Theoph.** Vel aliter
Si dnm inquit pscuti se vos ead seruos
multo magis. Si non pscuti fuissent. sed
sermone custodiissent vrm ead custodiret
Capo 9 q. d. Non vos turbat o; si tota
bitis meis passionibz. quis vos non estis me
paciores **Augustinus** hic aut ubi dicit
Non est plus maior dno suo illud signat
suu p timentem ad timorem castid q per
manet m scalu scali **Capo 9** demde et
aliam mitigacm pmit qm et pr cu us q
tumelia patit cu m f murrant. unde
sequit. Sed hie omia facent nobis ppter
nomen f meo **Augustinus** Alie omia n
que dixit odio hie bunt s; et psequunt

fmone q contempnit. Quid e aut aliud
dicere ppter nomen meo qua me m vobis
odio hie bunt me. m vobis psequunt et ser
mone vrm. quia meus est. no no suabit
Tanto igit m fiores qui ppter hie nomen
ista facit qnto beatiore qui ppter hoc
nomen ista pacit. facit aut et ista ma
li malis. Sed vix m fere. et qui facit q
qui pacit. Alia aut hie erit. vrm hie omia fa
cient vobis ppter nomen meo. cu illi no
ppter nomen xpi faciant hie e ppter ius
ticiam sed ppter iniquitate sua. hie qo ita
soluit. Et totu referat ad iustos tamq dicit
p. hoc omia pacem ab eis ppter nomen
meo sic accipitur. i. qd m vobis odierunt
et ppter iusticia qm m vobis odierunt pter
vite dia pnt et boni cu psecutor. facit
malis et ppter iusticia facere qua diligendo
psecut malos et ppter iniquitate quod odit
m ipis malis. Et alie addidit. Quia nescit
eu qui misit me p m cam suam dicit e
de qua dicit. Scite te p m e qstmatu s
Et non venissim re. **Capo 9** Pmit imi
dno alia mitigacm. ostendit qm m iustis et
m iustis et m discipulos talia ap bunt. unde
dicit. Si non venissim et locuta es no fuis
sem peccatu non hie bunt. **Augustinus** i. iudicis
laute e p p uis non alijs gentibus. In eis
ergo voluit mtelligi mudu qui adit xpm
et discipulos eius. vrm vero no meis plus
sed nos quoq ad omibz mudu pnt m iustis
Numquid ergo sine pcedo exant iudic. quibz
p p uis laute est. anteq xpm m carne evans
set. Sed magnu quidam peccatu no omie
peccatu quasi sub gradu hie mult mtelligi
h. e em peccatu. que tenent. aucta pta
q vnuquusq si non hie bunt dimittunt. et aut
ta peccata hie aut e qz no addiderunt m
xpm qui pta venit ut reddat m cu hie
ergo peccatu si no venisset no vrm hie bunt
Aduentus em eius qnto credentibz salu
tatis tm no credentibz opicabilis factu e
Siquit. nunc aut opicacm no hie de
peccato suo. Si aut hie ad quos no venit
xpm nec locuta e eis opicacm non
hnt de pcedo suo. cu hie dicit e pcedo
vras no hie q venit locuta e eis. Si

aut hinc totius adhuc hinc ut apertis alie
 nonitur aut ut minus pmanet Adher in
 quista respondet hie eos opusiam no de
 omni peccato suo. sed de hie pto q mppm non
 addiderunt. sed non in eo p nio ad quos
 pdisapulos venit Non p em mpena le
 uiori ponendi qui ad legem xpi accipere
 noluerit et ad qntu ad eos pmanet detinet
 oio nullam esse uolunt. hanc ead optusiam
 pnt hie qui pns quid euangelio no audiret
 uice huius sine puenit p. et no io pnt
 effugere dampnam Quia q em homines
 msc mco saluatore saluent qui uenit qre
 qd puerit ad pdaom sine dubio pmebut
 Quauis dia possit alio leuore alio q
 uiores penas passuros ille em pice deo
 diat qui ab illa beatitud me q fac sub
 suo p suppliciu sepau. Tanta e aut suppli
 cior. quia e diuer pta peccato. Quic
 quo se hie alius indicat sapid dma p
 qicentia struat aut effe hia. **Crisp.**
 Quia uero hinc mde causabant qm
 ppter ptem cu psequerant. destrued corp
 opusiam diat Qui me odit et ptem
 meo odit. **Alchim.** Sicut em qui diligit
 filiu diligit et ptem. quia pna e dilao
 pnd et filij stant una natura. ita qui odit
 filiu odit ptem **Augustinus** Sed cu sup
 dixit. Nescit eu qui me misit quid pnt
 odisse quem nescit. Si em deo no qd e
 ipse. sed nescio p aliud eu supplicat aut ce
 dunt et hie adierunt non vltz apm adierit
 Et de homibus quidem si pt ut eos spe qe
 nuqua vidmz adimz uel diligamz fama
 de aliquo findante seu bene seu male
 Sed quomodo de quo nata nobis intmacur
 dicenda e ignotus Non em facie corle nob
 intmacur sed tue nobis ad cognicaz patet
 qn eius mores et uita non latent alioqn
 nec seipm nosse quisquid pt qui uide fia
 em suam non pt Sed ptm qmcois ma
 credulitas fallit quia no m q et hoste
 et multo magz fama mentit pmet aut
 ad nos. ut quia non possimz hanc mda
 gure constam. de ipis rebus hanc uerid
 certam q pma. alii go no erant in rebus
 ut ita pt mybacois uiciorz dicit q t

appetio si erant in hincibus uenialis est
 temptatio pnde stant si pt ut hamo bonis
 hamis boni odierit nesciens non ipm. sed
 q putat de ipm uel potius diligit nesciens
 tu boni diligit quod e ille ita si pt ut
 hamo in uisus hamoz odierit uisus et tu
 du eu credit in uisus diligit no ipm. sed
 quod putat de ipm. Quoadmodu aut haco
 sit et deo. Deniq si nary garent uidei u
 tra diligerent deo. p diligere responderit
 no opao mentientes sed erando potius
 opmantes Quis em diligit ptem uita
 qui hinc odio uitaem Nolit em sua sed
 dampna. et hie hie uita Tancid igit odert
 uitaem qntu od erunt suas penas quas tali
 bus irrogat Nescit aut illam de uitaem
 q tales quales ipi sint dampnat ac per
 hat quia uitaem qua iudicante dampnat
 De pte deo nata nescit ead ipm et nescit
 et odert. **Crisp.** Sicut non qnt inquit
 opusiam phoc q cam q ab homibz doc
 trinan triluclam sed et cam q ab opibz ad
 ieci ptem moys legem qui ab eo hie facit p
 suaderi vniuersis uisus cu ad ptaom ducte
 et miracula tribuat. Unde subdit si opira
 non fecissim in eis que nemo aliud fecit
 peccato non hinc **Aug.** hie saluat ptem
 q in eu loquente et opante no crediderit
 Sed quid e q addidit. Quic nemo aliud
 fecit Nulla quippe in opibz xpi uident
 ee maiora q supataas motuoz q pma q
 antiquos fecisse pbat. fecit tame aliqua
 xpi q nemo aliud fecit Sed q tam ml
 tarias Sed respondet nobis et alios
 fecisse q nec ipse nec aliud fecit. Et qta
 multa uicia et malas ualitudines uou
 cones q mdtu tanta ptae saluaret nullo
 ad legit antiquoz ut em tacat quiben
 do stant occidebant saluos singulos fecit
 arcaus diat q qm mtabat in uicos
 uel uillas aut ciuitates mptatas po
 nebant m fimos et deprecabant eu ut uel
 smbria uesimenta eius tangent et qm
 tangebant eu salui fiebant hie nemo
 aliud fecit in eis. Sic em intelligend
 e q ait. Tuo. non int eos. sed uel ora

est . sed potius in eis quia sanauit eos Ne
mo tamen alius fecit . qm quisque alius ho
aliquid coram fecit . is faciente fecit . h' at
ipe non illis facientibus fecit . Sed h' et si
pater aut p'us suus fecit . nemo alius fecit
quia totius trinitatis una p'sona . h'us go
b'nficijs amorem non odium turbare debue
runt . et hoc eis coprobians adiungit di
cens Nunc autem uiderunt et oderunt me
et p'tem meam **Crisp' 9** h' autem dicit me
discipuli dicant Cur igitur intat nos in
dignis mala nomine p'liu et odia p'ndisti
sed et p'p'ccam inducat . cum subdit Sed
ut impleat sermo qui in lege corp' scriptus
est quia odio h'unt gratia . **Augustinus 9**
De Trin. Legis nomine aliqui siml' omnia
ueteris m'sarum facta scripturae signat' do
quia et ita do' h'ic dicit in lege corp' scri
ptum e' cu' hec legatur in psalms **Aug' 9**
sup' Jo. Corp' autem legem dicit legem non
ab ipis inuentam sed ipis datam . Gratia at
odit qui nullu' ex odio comodum querit . ut
incomodum fugat . Sic oderunt d'ni impij
Sic diligunt iusti . ut alia p'ter eis bona
u' expectent qm ipe erit in omnibus omnia
Greg' 9 pp' mox. Aliud e' autem bona
non facere aliud bonoru' odia doctoru'
Sicut aliud cop'p'p'ccat' aliud cop'delictu' de
peccare . So in firmitate om' p'lectu' p'lect
accide' amare bonu' sed imple' non posse ex
studio uero peccare bonu' nec facere nec a
mare . Sic ergo no' mag' grauius e' p'tem
diligere quod p'p'ccare . ita nequis e' ad iustitiam
quam non fecisse . Sime ergo no' nulli
in certis qui no' solu' bona no' faciunt . sed
p'p'ccant . et que ipi facere negligunt . etia'
a alijs detestant' . h'us peccatu' no' ex fir
mitate aut ignorantia . sed ex p'lo p'udio p'
p'ccat' . **Cum autem uenit i' 9** **Crisp' 9** pas
sent discipuli d'ni dicit Si uerba ate au
dierunt q' nulla dixerit . Si opera uide
runt q' nullus alius fecit . et t'm non p'fue
runt . Si oderunt et p'tem tuam et te tu
co . cuius gra' nos mitis qualiter digni ex ma
Ne igitur hec cogitantes turbent' con
solacionem inducat dicens Cum autem ue
nit p'ctus que ego mitam uobis ap're

sp'itu uicariis qui ap're p'cedit ille testimoniu'
phibebit de me **Augustinus 9** Tanq' diceret
odio me h'unt et oderunt uidentes sed
tale de me p'ctus testimoniu' phibebit
ut eos faciat in me credere non uidentes . Et
quia ille phibebit et uos phibebitis . Unde
sequit' Et uos testimoniu' phibebit' Ille
cordibus u'ris in spirando . uos uobis u'ris
sanando . Unde p'ctus p'cedit ad nos
Quia ab inuis meo' q'ris . Quod mo' non
facitis quia illius p'us plenitudo non d'ni
u'obis . dabit em' uobis fiducia per
p'p'ccat' sanctu' qui dabit uobis . Ille quippe tes
timoniu' phibens et testes fortissimos faci
ens ab ipis amicos cop' timorem et inim
coru' odium quic' in amorem . **Didimus de**
sp'itu s'c'o Sp'm autem s'm' uolentem con
solatorem dicit ab op'at'oe ei nome' impones
quia non solu' eos quo se dignos ee' reputat
ab om' p'turbat'oe reddit alienos . u'm in
credibile quoddam gaudiu' eis tribuit . Sem
piterna quippe leticia in corp' corde u'p'at'
quoru' sp'us s'us h'itator e' . Iste sp'us q'
solator a filio mittit' . non s'c'm angeloru'
aut p'phetaru' imperiu' . sed ut m'cti docet
a sapia et u'itate p'p'ccat' dei in diuisa h'ere
at eadem sapia et u'itate nam' s'tem filij
missus ap're non sepat' atq' dislugit' ob
eo manens in illo et h'ne ipi in se meo'po
An sp'us u'itatis sup'dicto mo' missa a filio
de p're egredit' . no' aliu' ad alia transmi
grans . Quod em' p'r non consistit in loco cu'
ultra temp' omes cop'm s'c' u'nam q'ra et
sp'us u'itatis neq' locu' sine claudit' cu'
s'c' incorporealis et excellens . om'isam ac
at'as essentia . **Crisp' 9** p'p'ccat' uero no'
sp'itu' sanctu' sed sp'itu' u'itatis cu' uocauit
ut ondat q' erit fide dignus . dicit at
q' a p're p'cedit . quia om'is certissime no
uit q' ad modu' ipe ait de se ip'o . qm nau' u'
uend' aut quo uado **Didimus 9** Sed cu'
posset dicit adeo sine om'potente nichil
horu' tetigit sed ait ap're no' q' p'r adeo
om'potente s'c' sed alius sed s'c'm p'e
tatem patris et intell'm parent' egredi

ab eo dicitur spiritus vitatus dicitur aut
 filio spiritus vitatus simul mittit et per cum ca-
 dem voluntate patris et filii et spiritus veniat
Thco. Et alias quidem patrem dicit mittere
 spiritum aut cum se in mundum dicit equipro-
 lentiam denotare. Ne autem confunderet venien-
 tiam patrem excludit ab alia potestate transmittit
 tunc spiritum addidit. Apoc. qd acceptant et
 patris et patris de sententia. Tu autem audis qd
 credit ne intelligas pressum missionem et
 illatam copiosius qua mittit administrationem
 spiritus sed quidam differens. et excepte ac-
 tione spiritus pressum appellat. Vni principali-
 sum attribuit ad dignitas em consistencia
 spiritus et pressum. Non ergo patris mittit
 immendit et sed copiosius natalem essentia ob-
 tinent. **Augustinus** hic aliquis forsitan q
 vult. Vnde et a filio patris spiritus spiritus si-
 lius em solius patris et filius et per plius
 filii est per spiritus aut spiritus non e vnus
 corpus spiritus. sed amborum. Vnde quidem dicit ipse
 spiritus. Spiritus patris vnde qui loquitur verbis
 et dicit apoc. dixit deus spiritus filii sui in
 corda mea. Nec ob aliud estimo vnde spiritus
 vocari spiritum cum eadem si de singulis in tri-
 genitur non possimus nisi et patris et filii
 spiritum dicit. Quia ergo spiritus vocantur et sin-
 guli hunc spiritus vocari oportet cum qui non e
 vnus corpus. sed magis unitas appet amborum
 Cur ergo non credamus qd eadem de filio patris
 dicit spiritus spiritus cum filii quoque ipse sit spiritus.
 Si enim non ab eo patris non per se dicit
 spiritus in suscipit dicens a capite spiritus
 sancti. De hac quoque virtute credenda
 e dicit euangelista. Spiritus de illo corbat
 et sanabat animas. Si ergo de patris et de
 filio patris spiritus spiritus cum filius dicit de
 patris patris nisi quomodo solet ad eum re-
 ferre et qd ipse e de quo ipse e. Vnde
 e qd ait. Aca doctrina non e mea. sed eius
 qui misit me. Si igitur sic intelligatur e qd
 doctrina qm em dicit non sua. sed patris qm
 to magis et intelligenda est. et de ipse
 patris spiritus spiritus ubi sit aut de patris pro-
 patris ut non dicit de me non patris
 quos aut hunc filius ut sit deus ab illo

hunc utqz ut patris ab eo spiritus spiritus hunc
 vnde eadem illud intelligit. cum non dicitur
 natus ee sed potius patris spiritus spiritus qm si
 et ipse filius dicitur ambobus vobis filius di-
 cetur qd absurdissimum e. filius quippe nullus
 e duobus nisi patris et per patris absit aut ut
 ter deum et patrem et deum filium tale aliquid
 suspicem quia ne filius hominis simul eo patris
 et patris patris. Sed cum in meum patris
 copiosius non tunc patris et eo meo. Spiritus
 aut spiritus non de patris patris in filium et de filio
 patris ad significandam unitatem sed simul
 de utroque patris. Neqz em possimus dicit
 q non sit vna spiritus spiritus. cum vna patris. vna
 sit filius ac per hunc spiritus spiritus cum hunc vnam
 in semetipso dedit et filio vnam hunc in se-
 metipso sit ei dedit vnam patris de illo sit
 patris et de seipso. **Capitulum xvi**

Et locutus sum vobis
Augustinus quibus pro-
 missis spiritus sancto quo
 ois operante fierent
 testes aut subirent
 hoc locutus sum vo-

bis ut non scandalizem. Cum em caritas
 dei diffundit in cordibus nostris per spiritum sanctum
 qui datus e nobis fiat pax multa dilige-
 tibius legem dei ut non sit illis scandalum
 Deinde que passuri essent opprimens ut
 absqz synagoga facient vos. **Cr.** qm
 em campo sunt ut si quis confessus fuit
 christum contra synagogam fiet. **Augustinus**
 Quia autem mali erat apud eos polli de u-
 datis synagoga qd non inde sunt cor-
 tura eadem si eos nullus oppelle. sed hoc
 voluit denotare quia iudei christum non
 fuerant recepturi. a quo ipse non fuerant
 recessuri. Nam quia non erat illud aliud
 spiritus dei quod illud seme abrahe si cognos-
 cerat christum non alie fierent eadem christi.
 alie synagoga eorum iudeorum qd quod nolue-
 ruerunt quid restabat nisi ut remanentes
 contra christum contra synagogam facient eos
 qui non reliquerunt christum. Deniqz cum h-
 cis dixisset adiecit. Sed venit hora
 ut omnes qui misit vos arbitretur ob-